

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia 2018 r.

w sprawie **A.H.**

oskarżonego z art. 278 § 5 k.k., art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i in.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 11 stycznia 2018 r., sygn. akt V Ka [...] /17,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. akt IV K [...] /17,

na podstawie art. 539e § 2 in principio k.p.k.

1. oddalić skargę,

2. obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. IV K [...] /17, oskarżony A.H. został uznany za winnego popełnienia kilku czynów, z których każdy wyczerpywał dyspozycje art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy czym na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec niego warunkowo umorzono na okres 2 lat próby. Sąd zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego „P” S.A. Oddział Ł. kwoty 33 239,96 zł oraz orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 15 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

We wniesionej na niekorzyść oskarżonego apelacji, zaskarżając wyrok w całości, prokurator podniósł zarzut obrazy przepisu prawa materialnego w postaci art. 66 § 1 k.k. polegającej „na uznaniu, iż społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonemu nie jest znaczna, a nadto jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, iż pomimo umorzenia postępowania oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa, podczas gdy takie okoliczności jak w szczególności czasookres czynu zarzucanego oskarżonemu, rozmiar wyrządzonej szkody, a także zachowanie oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym prowadzą do całkowicie przeciwnych wniosków”. Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W pisemnej odpowiedzi na apelację obrońca oskarżonego wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy w Ł., wyrokiem z dnia 11 stycznia 2018 r., sygn. V Ka [...] /17, uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.

Skargę od wyroku Sądu Odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucił w oparciu o art. 539a § 3 k.p.k., naruszenie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 3 k.p.k. polegające na „orzeczeniu na niekorzyść oskarżonego poprzez uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, w sytuacji gdy uchylenie tego wyroku nastąpiło w oparciu o stwierdzenie przez Sąd Okręgowy uchybienia Sądu Rejonowego, które nie zostały wskazane w zarzucie oskarżyciela publicznego, który zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego, w konsekwencji czego uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi stanowiło błędne orzeczenie Sądu Odwoławczego na niekorzyść oskarżonego z naruszeniem regulacji art. 434 § 1 pkt 3 k.p.k.” W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Ł. w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając pisemnie na skargę prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna.

Na wstępie należy przypomnieć, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do orzekania kasatoryjnego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17). Treść art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. przesądza, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 bądź art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Wprawdzie Sąd odwoławczy nie przywołał jako powodu wydania orzeczenia kasatoryjnego żadnego z wymienionych wypadków, lecz odczytanie rzeczywistej racji omawianego orzeczenia z jego uzasadnienia nie nastręcza żadnych trudności. Dopuszczalność uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji powiązać należy z faktem krytycznej oceny zastosowania warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonego. Zgodnie z art. 454 k.p.k. sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie. W wypadku reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k., kontrola skargowa w oparciu o przepisy Rozdziału 55 a Kodeksu postępowania karnego obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia warunku, że sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego. Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie jest niedopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania. Dopiero wówczas zaskarżony wyrok podlega uchyleniu a sprawa zostaje przekazana sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (zob. uchwała w sprawie I KZP 13/17, op. cit.). Z wywodów Sądu odwoławczego wynika, że odczytując zarzut apelacyjny jako kwestionowanie ustaleń faktycznych, organ ten doszedł do przekonania, iż Sąd pierwszej instancji dopuścił się dowolności

w ocenie stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów, czemu dał wyraz w obszernych wywodach. Z argumentacji Sądu jasno wynika, że dokonanie właściwej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynów przez pryzmat przesłanek z art. 115 § 2 k.k. może doprowadzić do skazania oskarżonego za zarzucane mu czyny, co w świetle art. 454 § 1 k.p.k. nie jest, na co wskazano już wcześniej, dopuszczalne w toku postępowania odwoławczego. Skarga obrońcy oskarżonego zupełnie pomija przedstawione kwestie i koncentruje się wyłącznie na twierdzeniu, że Sąd odwoławczy z naruszeniem zasady reformationis in peius (art. 434 § 1 pkt 3 k.p.k.) orzekł na niekorzyść oskarżonego rozstrzygając na podstawie zarzutu, którego w apelacji w istocie nie podniesiono. Pomijając kwestię oceny trafności wyводу skarżącego, który był przecież przedmiotem uwagi także Sądu Okręgowego, stwierdzić trzeba, że zagadnienie to musi pozostać poza zainteresowaniem Sądu Najwyższego, ponieważ wykracza poza zakres kontroli dokonywanej po wniesieniu skargi na podstawie art. 539a § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy nie może kontrolować w tym postępowaniu trafności decyzji procesowej przez pryzmat właściwego odczytania zarzutu apelacyjnego, winien natomiast zbadać, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Jedynie na marginesie trzeba zauważyć, że o trafności zarzutu nie decyduje jego kwalifikacja prawna, lecz jego treść.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie.

a.ł.